

De lofzang van Maria

uit

NAA-GEDACHTEN

Door

Dominicus Goltzius

Predikant te Hindelopen

te Amsterdam 1705.  
Jacobus van Hardenberg

# VERKLARING 32

Lucas 1 vers 46 en 47.

46. En Maria zei: mijn ziele maakt groot den Heere:

47. En mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker.

## INLEIDING.

**D**e geboorte of menswording van onze grote Zaligmaker word doorgaans aangemerkt, als een zaak of oorzaak van grote *blijdschap*. Eerst, in de voorzeggingen. Jes. 9:2. Vergeleken met vers 9. Zo ook Zach.9:9. In het bijzonder word dat vernomen in vader Abraham, van wie Christus zelf dat uitdrukkelijk getuigt, Joh. 8:56. Daarna, in de vervulling: dat is, als die nu dadelijk geschied was: het bewijs daar van vinden wij, in die ene Engel, die de geboorte aan de herders bekent maakte, *verkondigende grote blijdschap*: en terstond in *die menigte des hemelse heirlegers*. Luc. 2:10,13,14. daarna werd die *blijdschap* vernomen in de herders zelf, vers 15,16,17,20. Enige tijd daarna, zelfs in de Wijzen uit het Oosten, Matth. 2: 1,10,11. Doet hier bij, dat die *blijdschap* over deze zaak of geboorte van Christus ook vernomen is tussen beide, dat is, voordat die noch dadelijk vervuld was, maar op het punt was, om vervuld te worden: namelijk, en in Elizabeth, die met een heilige blijdschap en verwondering was aangedaan, dat *de Moeder des Heeren* tot haar kwam: en in haar zoon Johannes, nog in haar lichaam besloten zijnde, *die van vreugde opsprong in haar buik*. Luc. 1:42,43,44. En terwijl niemand er daarbij was, dan Maria, de moeder van Christus zelf, zo is die niet minder met deze blijdschap

aangedaan geweest; zo ook, dat die *blijdschap* van haar niet kon binnen blijven, maar zich openbaarde in deze lofzang van haar; Waarin zij zich aldus liet horen: *Mijn ziel maakt de Heere groot: En mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker.*

Het zal niet ondienstig noch onstichtelijk zijn, deze lofzang van haar wat nader met verstandige harten te overwegen, opdat wij ook diezelfde geestelijke vreugde in God onze Zaligmaker mochten gewaar worden.

Hetgeen onmiddellijk hier aan voorafging, voor zover het Maria betrof, was, dat haar van de Engel Gabriël uit Gods Naam geboodschapt was de ontvanging en geboorte van een Zoon, Die Jezus zou genoemd worden, vers 26-38. Waar op Maria reisde naar het huis van de priester *Zacharias*, om eigenlijk zijn huisvrouw *Elizabeth*, haar nicht, te bezoeken; hetwelk volbracht werd. vers 39,40. Hetgeen daar voorviel tussen die beide vrouwen wordt verhaald vers 40-45. Daarop volgt nu deze lofzang van Maria, die tegelijk een uitwerking is van haar blijdschap. Daarin hebben wij twee voorname delen op te merken:

1. Ten eerste, haar korte voorstel – vers 46,47. (behalve de inleiding van Lucas.)
2. Ten tweeden, Een nadere aanwijzing van de grond en de redenen – vers 48—55.

We beginnen met het eerste. De korte inleiding van de evangelist: En Maria zeide: Dit is eenvoudig te verstaan. Evenwel moeten wij daar een weinig bij stil blijven staan, dat vergelijkende met het voorgaande. Hij noemt hier Maria; een vrouwspersoon, uit het voorgaande van dit hoofdstuk genoeg bekend: bijzonder uit vers 27. *Deze Maria* zei. Dit is

wat meer als een algemene reden voort te brengen; zij sprak niet normaal, maar zij sprak in lofzang, en gedreven van de Heilige Geest, zoals uit de zaak zelf blijkt. Ze sprak omdat *ze geloofde*, vergelijk vers 45. met Ps. 116:10. en 2 Cor. 4:13. Zij sprak zo zeer niet tot haar nicht Elizabeth, als wel tot God en van God, om Zijn deugden te verkondigen; Zij was vol van een geestelijke blijdschap, en zo wordt haar *tong tot eer*, en *als de pen van één vaardigen schrijvers*; haar *hart geeft een goede reden op en zegt hare gedichten van de Koning*, haar God en Zaligmaker. Vergelijk Ps. 45:2. De Apostel Jacobus zei eens: Jac. 5:13. *Is iemand goeds moeds? dat hij Psalmen zingt*; en dat heeft Maria hier gepraktiseerd. Als de Heere eens koning Farao en al zijn Egyptenaren omgebracht had en door dat middel of bij die gelegenheid, zijn volk Israël verlost had, zo was er toen ook een Mirjam (dat met Maria overeen komt) onder de vrouwen, een profetesse, de zuster van Aaron, toen met een trommel in haar hand en met gezang, de *Heere hooglijk verhief*. Exod. 15:20,21. Die onderbrenging en verlossing was een voorbeeld en afschaduwing van de onderbrenging van de Farao, de duivel, en de geestelijke verlossing van Gods uitverkoren volk, door Christus; (toen al geweest zijnde, de *Engel van Gods aangezicht*, Die toen dat oude volk *behoed* heeft. Exod. 23:20.) Wat een wonder was het dan, dat hier een andere Maria gevonden word, wanneer nu die *verlossing* stond uitgewerkt te worden, (wat Zacharias uitgebreider aanwijst Luc. 1:68/71) Die tot verhoging en lof van de Heere iets zegt en voortbrengt.

Eer wij nog tot de inhoud van haar lofzang overgaan, moeten wij nog met weinig woorden opmerken de naaste gelegenheid van dit haar *spreken*: namelijk, dit was, als zij

die geestelijke woorden van haar nicht *Elizabeth* had aangehoord, waarin die betuigde, de huppeling van de vrucht in haar buik; Maria en de vrucht in haar buik gezegend noemde, en de gelovige Maria zalig prees. Luc. 1:41 /42/45. *Maria* nu dus zijnde een gezelline van die *Elizabeth*, die zo hemels en stichtelijk Godzalig sprak, begint ook te spreken: en niet minder, ja meerder en krachtiger, dan zij; Hoewel hun beider spreken niet anders geweest is als een ingeving van de Heilige Geest. Mag men evenwel daaruit niet terloops opmerken *de weldaad van goed gezelschap*? En wel daarin bestaande, dat men daardoor ook tot goed aangezet word. Een verworpen Saul bevond dat eens, dat hij in een vergadering van profeterende profeten zijnde, zelf ook *profeteerde*. 1 Sam. 19:22,23,24. Hoe het zij, *ijzer scherpt men met ijzer: also scherpt een man het aangezicht van zijn naasten*. Spreuk. 17:17.

Hiermee gaan wij over tot de inhoud van haar lofzang; en wel eerst om te zien het voorstel, die zij maakt van haar *blijdschap* tot verheerlijking van Die groten God. Daar vinden wij een tweeërlei uitdrukking: volgens de twee verzen van onze tekst:

- De eerste zijnde een grootmaking van de Heere;
- En de andere een betuiging van haar verheuging in God haar Zaligmaker.

1. Het eerste wordt aldus uitgedrukt: *Mijn ziel maakt groot de Heere*. Zo wij op dit Nederduitse woord zien, dan kan men zeggen, dat de Heere soms de mensen *groot maakt*, als Hij *de geringen uit het stof opricht en de nooddriftigen uit de drek verhoogt*. Ps. 113:7. of op een andere manier: Maar dan moet men ook zeggen, dat dit op de Heere zelf niet past;

noch uit kracht van Gods Wezen, zoals Hij de Allerhoogste is, Die niet groter noch hoger kan gemaakt of verheven worden: *noch* uit kracht van het grondwoord dat betekend, *pradicare, verbis extollere, roemen en met woorden te verheffen*: en dit werk van de mensen aan God. Laat ik het duidelijker zeggen, wij vinden dit woord vertaald voor *iemand* in *grootachting te houden*. zie Hand. 5:13. Dus wordt dan God van ons groot gemaakt, en, als wij Hem zelf in *grootachting* houden en hebben; dat is, Hem als een grote en heerlijke God roemen en met onze mond verheffen. Noch iets duidelijker: *Wij maken de Heere groot*, Als wij Hem lof en dankzegging toebrengen voor Zijn weldaden. Zie Ps. 50:15,23. En voornamelijk, Ps. 34:4. *Maakt de Heere met mij groot en laat ons Zijnen naam samen verhogen*: dat is, hogelijk prijzen. Nu, dit betuigt hier Maria met wat zij deed. Het was haar werk in de tegenwoordige tijd; En dat met haar ziel, zo sprak ze om te betuigen, dat dit niet een gewoon *woord van de lippen* was, maar een werk uit al haar inwendig vermogen en heilige genegenheden: alsof zij had willen zeggen: uit mijn ganse hart en met alle krachten van mijn ziel roem ik in de Heere en verheerlijk mijn God. Of, ik schrijf Hem grootheid toe en verhef en verhoog Hem boven alles. Wij hoeven niet nauwkeurig te onderzoeken, wie zij hier voor deze Heere verstaat: want men kan het nemen en voor God in het algemeen, en voor de Heere Christus, in het bijzonder, welke in Zijn komst in de wereld ook als Die bijzondere Heere is voorgesteld. Mal. 3:1. Doch naar ons oordeel past het eerste hier het beste, omdat in het volgende vers de Heere Christus verstaan wordt.

En toch, wij willen het hier niet bij laten, maar nog twee dingen opmerken:

1.1 Als wij hier spreken van God of de Heere groot te *maken*, dat zulks geschied niet alleen, omdat God zelf en in Zichzelf groot is, maar ook in Zijn weldaden; *groot in mogendheid*. Jer. 10:6. en dat in dit opzicht ook Maria de Heere heeft groot gemaakt: dat is, omdat ze zoveel weldaden had ontvangen, die ze in het vervolg van haar lofzang niet verzwijgt.

1.2. Dat deze grootmaking van de Allerhoogste inzonderheid met onze ziel geschieden moet. Zie Ps. 103:1,2. God eist het *hart*. Spreuk. 23:26. En wel daarom, omdat als het hart en de ziel gaande gemaakt wordt, dan worden ook alle de uitwendige krachten van het lichaam gaande gemaakt: de ogen, om die op te heffen naar de Hemel; de handen, om die uit te breiden; de voeten, om die voor God in nederigheid neer te buigen, enz. Deze beide dingen heeft Maria zichzelf voorgesteld, en daarom spreekt ze: en van de *Heere groot te maken*, en van dat te doen met haar ziel of hart. Het is dan zoveel, alsof zij gezegd had, zich wendende, niet zo zeer tot *Elizabeth*, als wel tot God; Heere, ik heb Uw hemelse bode gezien en Uw hemelse boodschap verstaan; ik ben bij U aangemerkt als Uw begunadigde en als gezegend *onder de vrouwen*, als die verwaardigd wordt om Die lang verwachte Messias en Zaligmaker ter wereld te brengen en zo de *moeder* van Die Heere te zijn; Ik ben reeds daar van tot mijn meerdere overtuiging verzekert door mijn eigen nicht Elizabeth, die zelf ook bevrucht is in haar ouderdom, en die mij reeds genoemd heeft *de moeder des Heeren*, en daarom mij en de vrucht mijns buiks *gezegend* genoemd, en mij daarbij nog als een gelovige zalig verklaart heeft; met

bijvoegende toezegging, dat alle dingen, die mij uit Uw naam gezegd zijn, met zekerheid *zullen volbracht worden*. Terwijl ik dan weet dat *dit van de Heere geschied is*, en nog meer geschieden zal, en *het wonderlijk is in onze ogen*, zo vind ik mij op het allerhoogste en krachtigste verplicht, om U o Heere! met mijn ziel groot te maken en te verheerlijken. En kortom: Omdat ik in mijn hart gevoel, als het mij mogelijk is met mijn tong en lippen voort te brengen, zo *looft de Heere mijn ziel, en al wat binnen in mij is Zijn Heilige Naam*.

Deze gezegende Maagd moet ons hier als een voorbeeld zijn tot navolging. En wel daarin; dat wij niet alleen God roemen of grootmaken voor ontvangen weldaden, zodat dat als een *billijke, nodige en heerlijke* zaak overal in de Heilige Schrift ons voorkomt, ja als een plicht geëist wordt van ons; in mijn *dankbaarheid*; maar ook dat wij het doen aan *de ene kant* met onze ziel, (het *inwendige* moet het *uitwendige* gaande maken) gelijk wij God zo moeten liefhebben, Matth. 22:37. En anders zal ons werk maar *geveinsd* zijn. *Aan de ander kant*, zelfs door lofzangen, zoals hier de *lofzang van Maria*, en in het vervolg van dit hoofdstuk de lofzang van *Zacharias* gevonden word: Gelijk wij daarom zulke lofzangen meer in de Heilige bladeren vinden, gemaakt en beschreven en nagelaten: zoals onder de mannen: *Mozes, David, Hizkia, Jona*, enz. en onder de vrouwen, van *Mirjam, Debora, Hanna*, (Samuels moeder) enz. En dus is het nog onze plicht dagelijks, de *Heere* op die wijze te danken en onder elkaar tot stichting te *spreken met psalmen en lofzangen en geestelijke liederen*, zingende en psalmende de Heere in onze harten: volgens Efez. 5:19,20. en Col. 3:16. Dit is ook een vrucht of bewijs van ons geloof, zoals het hier met Maria was. Zo dan, *terwijl wij dezelfde Geest des geloofs hebben*,



.... zo geloven wij ook en daarom moeten wij ook spreken. 2 Cor. 4:13.

2.Het tweede wordt dus uitgedrukt, vers 47. *En mijn geest verheugd zich in God mijn Zaligmaker*. Hier spreekt Maria van haar geest; die schrijft ze verheuging toe. Welke verheuging God haar Zaligmaker tot een voorwerp heeft.

2.1 *Mijn Geest*. Omdat ze een ander woord gebruikt als in het voorgaande, zo maken daarom ook sommige uitleggers een onderscheid tussen die beide; en wel, dat de ziel gesteld wordt tegen het lichaam, als het ene wezenlijke deel van de mensen tegen het ander; en de geest betekent, hetgeen in de mens wedergeboren is: of de ziel zijnde, dat door welke wij natuurlijk leven, en de geest, dat door welke wij, als door een bovennatuurlijke genade leven. zie en vergelijk 1 Cor. 15:45; en 1 Thess. 5:23. Of, dat de *ziel* zou betekenen de *wil*, en de *geest* het *verstand*. *Hebr. 4:12*. Doch dat in het midden latende, oordelen wij het niet noodzakelijk te zijn, hier een onderscheid te maken tussen deze woorden, maar eenvoudig het ene woord opnemende tot verklaring van het ander; zo dat hetgeen Maria zo even genoemd had haar *ziel*, dat noemt ze hier nu haar *geest*: en dus is bekend, dat deze twee woorden in Gods Woord voor een en hetzelfde genomen worden: namelijk, voor het binnenste van de mensen, alle krachten van het gemoed. En wanneer een gelovige dus eenmaal en andermaal spreekt van zijn *ziel* of *geest*, zo wil die daarmee alle *hypocrisie* en *geveinsdheid* van hem afweren, en betuigen, dat zijn werk oprecht is. Dus zegt Maria daarom hier voor de tweede maal, mijn geest.

2.2. Van deze haar geest zegt Maria, dat die *zich verheugt*. In de Griekse Grondtaal staat, eigenlijk, *heeft zich verheugt*: versta *en* voor dezen, en verheugt zich nu nog tegenwoordig: gelijk ze daarom het voorgaande woord geuit had in de tegenwoordige tijd. Dit grondwoord, na het oordeel van de taalkundige, betekent niet algemeen *blij te zijn*, maar in het bijzonder met zulk een *blijdschap*, die ook wel door uitwendige tekenen en uitingen van het lichaam uitgedrukt wordt: zoals bij David. 2 Sam. 6:14,16. Het woord zelf betekend: een grote blijdschap tot opspringens toe. Zo wordt het genomen in Matth. 5:12. Luc. 6: 23. en 10:21. Joh. 8:56. Hand. 16:34. 1 Petr. 1: 6,8. en Openb. 19:7. en zo neemt Maria het hier ook. En toch, als Maria hier betuigt, dat haar geest zich *verheugde*, zo spreekt de zaak hier vanzelf, dat het zo'n *blijdschap* en *verheuging* van haar geest niet was, als van een algemeen of natuurlijk mens, maar als van een *gelovig* mens. (zie het voorgaande vers en het woordje **mijn**, dat terstond in deze tekst nader volgen zal:) vervolgens was dit een blijdschap van het geloof die zo genoemd wordt. Phil. 1:25. en waar van Petrus uitdrukkelijk spreekt. 1 Pet. 1:8, *in dewelken gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde*. Temeer moet hier een dusdanige *geestelijke blijdschap* verstaan worden, niet alleen, omdat die haar *geest* toegeschreven wordt; maar ook, aan *de ene kant*, omdat die samengevoegd wordt met, de *Heere groot* te maken; wat een geestelijk en hemels werk is: aan de andere kant, als wij aanmerken.

2.3. Het voorwerp van deze hare *verheuging*: aldus genoemd: *God mijn Zaligmaker*. Zo dan, niet omdat ik een

kind baren zal; maar in God, enz. Dit kunnen wij eerst bekwamelijk verstaan van God in het gemeen, Die ook tot de zaligheid van de zondaars is, Job 13:16. en de *hoorn van de zaligheid opgericht heeft*, volgens Zacharias lofzang. Luc. 1:69. en 2 Tim. 1:9. God heeft ons zalig gemaakt. Zie ook 1 Cor. 1:21. En elders meer. Doch in het bijzonder hebben wij Hem te verstaan, Die eigenlijk de Zaligmaker genoemd wordt, namelijk de Zone Gods, Die nu uit Maria een Zoon des mensen zal worden: Want tot wie kunnen wij het spreken van Maria beter brengen, als tot die Persoon, van welken wij door de mond van de Engel deze onderwijzing had ontvangen. Luc. 1:31. *Gij zult een Zoon baren en zult Zijnen naam heten Jezus.* Vergelijk met Matth. 1:21. *Want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.* Ook vergeleken met Luc. 2:11. en Joh. 4:42. en andere plaatsen.

Waarom nu de Zone Gods een zaligmaker genoemd wordt, is bekend uit de eerste beginselen van de Christelijke religie. In het kort, omdat Hij alleen, die Hem van de Vader gegeven zijn, verlost uit de staat van rampzaligheid of eeuwige verdoemenis en hen overbrengt tot een staat van eeuwige gelukzaligheid. Voorheen hebben wij al een of andermaal gesproken van Maria's *geloof*; maar dat komt hier weer aan de orde: want zij belijdt hier haar geloof; ten opzichte van *kennis, toestemming en vertrouwen*, op de Messias: want betreffende de twee eerste dingen, zij bekende Hem ten aanzien van Zijn persoon ook *God te zijn*; zoals zij hier uitdrukkelijk noemt. Ziet Hem ook zo genoemd, *God onze Zaligmaker*, 1 Tim. 1:2. en 2:3. Tit. 1 3. En 2:10. en 3:4. Jud. Vers 25. En wel daarom, omdat Hij ook de waarachtige God is. Joh. 1:1. en 1 Joh. 5:20. en *God boven alles te prijzen*. Rom. 9:5. En ten opzichte van Zijn (Middelaars) ambt kende zij Hem

dusdanig een Zaligmaker te zijn zoals gezegd is. En zoals zij Hem dus *kende*, zo *stemde* zij die waarheid *toe*, als zijnde *aller aanneming waardig*: bijzonder *stemde* zij dit *toe*, dat dit Kind of deze Zoon, die nu stond uit haar geboren te worden, *Die God* was en *Zaligmaker* zou zijn: Het welk Paulus naderhand aldus verklaarde in 1 Tim. 3:16. *God is geopenbaard in het vlees*. Zij geloofde van één persoon en twee naturen. Maar wat nu betreft haar vertrouwen in het geloof, dat geeft ze te verstaan in het woordje **mijn, mijn Zaligmaker**. Dit heeft een bijzondere nadruk: want daarin geeft ze duidelijk te verstaan, dat ze een zondares was, zoals alle mensen in het algemeen: Want Christus is geen Zaligmaker, dan van zondaren: Maria Hem nu erkennende *haar Zaligmaker* te zijn, zo belijdt ze openbaar, dat ze een *zondares* was en deze Zaligmaker van node had. Doe hierbij, dat de Engel haar voorheen al had genoemd de *begenadigde* in vers 28, omdat ze *genade bij God gevonden had*, vers 31. Nu wie hebben *genade* nodig dan alleen arme zondaars? zie Luc. 18:13. Dit stellen wij tegen het hedendaagse Pausdom, dat Maria onzondig stelt, ja, als een Middelaressen erkent: want, Si peccatrix, non deprecatrix, nec Mediatrice. Maar zoals ze hier *belijdenis* doet van haar zonden, zo *gelooft* ze ooit vergeving en wegneming van haar zonden door deze Zaligmaker, welken zij *mijnt* en haar ziel toe-eigent: wij weten, dat dit *mijnen* en Christus zichzelf toe te eigenen, is als de ziel, en zo het voornaamste van het Zaligmakende geloof. Zie dat ook in Job, Job 13:16. en 19:25. David, Ps. 23:1. Asaf, Ps. 73:26. de Kerk, Klaagl. Jer. 3:24. Thomas, Joh. 20:28. Paulus, Gal. 2:20. enz. en dus dan hier ook Maria.

Denk eens hoe aardig dit past op het voorgaande: zij had zo even uit de mond van *Elizabeth* gehoord: *Zalig is zij, die*

*geloof heeft*. Dit bevestig zij en zegt daarop *Amen*: Ik geloof tot mijn zaligheid *in God mijn Zaligmaker*. Idem: Zij drukt haar grote *blijdschap en verheuging* uit; maar nu in Wie kan een Heilige en Godzalig mens zich beter verheugen als in *God en zijn Zaligmaker*? Namelijk in de verzekering van zijn deel aan God, nu mens geworden tot mijn zaligheid. Dus leert ze ons en geeft ons duidelijk te verstaan:

Dat de *blijdschap van een gelovige ziel gevonden wordt in Christus*, (want die is hem Alles. Col. 3:11. *en met Hem schenkt God hem alle dingen*. Rom. 8:32. *en in Hem woont alle volheid*. Col. 1:19. *en zijn alle schatten*. Col. 2:3. enz.) bijzonder als *God en Zaligmaker*. Geen wonder; God wordt genoemd een *God der blijdschap onzer verheuging*. Ps. 43:3. En wat kan een zondaar meer verblijden, als dat hij een *Zaligmaker* verkrijgt, aan Welke hij deel heeft? Zie Luc. 2:10,11. een *schuldenaar*, die zijn schult niet kan betalen, is blij met een *Borg*. Dit ons spreken wordt ook bevestigd in 1 Petr. 1:6. Waar hij ook van Christus spreekt, als een oorzaak van een *onuitsprekelijke en heerlijke vreugde* voor de gelovigen, hoewel ze Hem met lichamelijke ogen *niet zien*: en Paulus spreekt van een *blijdschap van het geloof*, Phil. 2:25. En een voorbeeld zien wij in de *Moorman*, Hand. 8:39. En in de *Stokbewaarder*. Hand. 16:34. De natuur en staat van het Koninkrijk Gods en Christus brengt deze *verheuging* met zich, Rom. 14:17. En Christus Dienaars zijn *medewerkers* van de *blijdschap* van de gelovigen. 1 Cor. 1:24.

Ellendige mensen dan, die blij zijn en zich grotelijks *verheugen* buiten *God hun Zaligmaker*! Die zeer wel vergenoegt zijn als zij overvloed van wereldse rijkdommen en aardse schatten mogen hebben en zich daarin verheugen, terwijl zij zijn zonder God en zonder Christus de

Zaligmaker *in de wereld*. Efez. 2:12. Zij zijn geen *gelovige* .... hun blijdschap is ijdel, zal een einde nemen en in een rampzalige *droefheid* verandert worden: .... Vervolgens zonder God en een Zaligmaker zijnde, zullen ze ook niet Zalig worden....

Wij moeten dan in dezen wijzer en voorzichtiger zijn dan de wereld; niet navolgende die wereldlingen, die zich verheugen in de dingen van de wereld, als in hun enigste en hoogste goed, *ja die blij zijn in het kwaad doen, en zich verheugen in de verkeerdheden van de kwaden*. Spreuk. 2:14. Maar navolgende deze Maria, om ons te verheugen met onze geest in God onze Zaligmaker, als ons hoogste goed. Over tijdelijke zegeningen van God moeten wij *blij zijn, als niet blijde zijnde*, 1 Cor. 7.30. maar in God onze Zaligmaker hebben wij ons op het krachtigste te verheugen. Die is onze blijdschap waardig.... Die God onze Zaligmaker hebben wij nog onder ons in de bediening van het Evangelie.... En deze blijdschap zal nooit ophouden, maar eens in een volmaakte blijdschap verandert worden.... Alleen laten wij ons gedragen en tonen als Maria: belijdende dat wij zondaars zijn, en een Zaligmaker nodig hebben.... Geloven of gelovig zijnde.... Ja het vertrouwen van het geloof werkelijk merkende, om te kunnen zeggen, *God mijn Zaligmaker*.... Dan zullen wij verzekert worden, dat wij ook met hen zalig zullen zijn, in Wie wij geloofd hebben. Luc. 1:45. *Verkrijgende het einde onzes geloofs, namelijk, de zaligheid der zielen*. 1 Petr. 1:9. ziet ook Joh. 6:49.

Lees ook de overige verklaringen van D. Goltzius over  
DE LOFZANG VAN MARIA

<https://www.depelgrim.com/dominicus-goltzius/mth0061-naa-gedachten-d.-goltzius>